

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 — —
Negyedévre . . . 1 — 50 „
Egy hóra . . . — „ 50 „
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám
(Nádasy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszo-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
hová a lap szerelmi részét
illető minden közlemény
intézendő.
Kéziratok vissza nem adatnak.
Hírdetések
a kiadóhivatalban vétetnek föl.
Előfizetések elfogadhatnak még
valamennyi könyvkereske-
lésben.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján 1, Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (. . . Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedéseiben.

A magyarság apostolai.

Az ősi hajdankor elragadó regéiben, a pogányistenek imadásának szertartásai között ott találjuk a mysteriumokat, a valósi színjátékokat. Különös játéka a véletlennek, hogy a táltosok, az őskori vallások papjai, isteneik tiszteletét bizonyos színjátékszerű szertartásokba burkolták.

Miért?! Minek volt szükségük a táltosoknak szívárványszintű jelmezekre, minek színes lángokra, minek kellett a nagy szertartások fölvonulások, mikor arról volt szó, hogy az emberek lelkébe öntsék az Istenség tiszteletét?

A táltosok pszichológusok voltak. Tudták, hogy a pompásan, változatosan rendezett mysteriumok megragadják a néplélek s beléje oltják az istenek tiszteletét. . .

Hogy milyen valóságos, mennyire igaz volt az ősi pogány-papok következtetése, bizonyítja az a körülmény, hogy a mysteriumok fönnmaradtak a pogány istenek bukása után is.

Igen, a mysteriumok élnek! A színészet ápolói most is papok, apostolok, bár nem pogány istenek tiszteletét tanítják, de hirdetik a nemzet egységének, a nyelvnek egyedül üdvözítő tanát s őrzik a hazafiság Veszta tüzét.

A magyar színészek mégis mostoha gyermekei a nemzetnek. Derék, törekvő színigazgatók, kiváló szintársulatokkal, hirdetik az igét s nem egyszer, de sajnos, igen gyakran megesisik, hogy vagyoniukat vesztik pártolás hiány, közöny és érzéketlenség miatt.

Hát lehetséges ez? Egy életre való, nagy fényes multu, még nagyobb jövőjű nemzet így jutalmazza meg azokat, a kik soha meg nem hálálható szolgálatokat tesznek a magyarság ügyének?

Szomorú volna! Lehet, hogy nagy csapások, nagy megpróbáltatások kedvetlenítették el a magyarság szép metropolitait egy időre, de tudjuk, hogy a jövőben másképp lesz, mert ma már nincs magyar család, a mely ne érezné a színészet magasztos hivatását.

Ép most költöznek nyári állomás helyeikre a szintársulatok. Pár nap mulva a miénk is megérkezik, hogy néhány hónapig tartó ciklusban hirdesse a magasztos eszmét, élessze, táplálja a hazafiság tüzét s e mellett szórakoztasson, szellemi élvezetet szerezzen.

Minden művelt magyar család költészetében benne kellene lenni egy paszuszának, mely szerint havonként bizonyos összeget áldoz a családfő a magyar színművészet pártolására s ha a művelt közönségnek csak a fele így cselekszik, akkor a magyarság apostolai nem fognak panaszkodni, hogy a magyar közönség érzéketlen, közönyös, rideg. . .

Minden polgár tartsa hazafias kötelességének, hogy a szórakozás legnemesebb fajtát támogassa. Az ifjuság szereti a „nemzeti színjáték“-ot a kártyában, de nem hiszik, hogy azt a nemzeti színjátékot ne szeretné jobban, melynek nagy érdemei vannak máris, de még nagyobbak is lehetnek a magyar nemzeti eszme terjesztésében.

Van magyar város — nem kell messze mennünk a példa keresésében — a hol az a virtus, hogy ki hány pohár bort tud egymásután kiüríteni. Ez lehet virtus, de hamar az asztal alá kerül az ember mellette. A korcsmahősökre rá férne egy kis tanulás, mely kiverje fejükből a borgózt s kiemelje őket az alacsony, köznapí gondolkodásból.

Erre pedig a szinpad legjobban alkalmas. Az írás művészetének legszebb mufaja a dráma, kiábrándítja a leggonoszabb tévelygőt is.

A milyen lelki szükséglet a templomba járás, épp olyan lelki szükséglet tarthatja a közönség a színházat, a hol lelke csiszolódik, szelleme élesedik, ismeretköre kitágul és tapasztalata növekszik.

A színészet nem önmagáért van, hanem a közönségért. Mysteriuma az igaznak, a szépek és mindenk fölött a nemzetnek, a magyarnak.

Ne legyen mostoha gyermeke a nemzetnek a színészet s ne legyünk mi mostoha gyermekei a magyarságnak. Pártoljuk a színészetet!

POLITIKAI HIREK.

A függetlenségi párt és a honosági kérdés. A függetlenségi párt részéről valószínűleg ma — szombaton — Irányi Dani, esetleg Helfy Ignác fog a párt nevében egy, a honosági törvény megváltoztatását célzó törvényjavaslatot beterjeszteni. A miniszterelnök, mint halljuk, kijelentette, hogy nem ellenzi a kérdésnek napirendre való hozatalát s a kérdéses javaslatnak tárgyalásra való kitzítését. E

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

A mi paizsunk a megye czimerével.

— Egy veterán elbeszélése. —

Két hétig meg voltam bősztülve. Hogy miért?

Tetszik tudni én az „Első bikiytii hadat viselt ag harezosok egyetlé“-nek másodelnöke és altábornagyja vagyok. Nagyon szép uniformisunk van. Én komponáltam, mikor az egyletet megalakítottuk. Éjszakákat virrasztottunk a műhelyemben a legényemmel — mert én úri szabó is vagyok, minden „uraktól levettt férfiruhát“ én csinálók — gondolkoztunk, főtltük az uniformis tervét s nyolcz nap alatt tökéletesen készen állott az első minta, mely szerint az „Első bikiytii hadat viselt ag harezosok egyetlé“ öltözködjék.

Remekeltem az eszmémmel. A közgyűlés el volt ragadtatva, jegyzőkönyvi köszönetet és elismerést szavaztak az egylet fölvirágoztatása körül kifejtett ügybuzgóságomért s nyomban meg választottak másodelnöknek és altábornagnak.

Ha a katonai föllvlvizsgálatnál nem dobtak volna ki kétszer, mint teljesen alkalmatlant, úgy tábornagynak is megválasztottak volna; de volt egy másik, a kit csak egyszer dobtak ki a föllvlvizsgálatnál s az lett a tábornagynag. Ezt a legényem sugta meg, a ki benn volt a gyűlésen, míg én — személyemről lévén a szó — szerényen a kulcslyuknál hallgatóztam.

Nem bánom azt a tábornagságot, inkább vagyok altábornagynag, mint hogy behúztak volna póttartalekosnak.

Elég az hozzá, hogy az uniformis pompásan sikerült. Nem hiába mondja a jegyzőkönyvi kivonat, hogy az egylet fölvirágoztatása körül kifejtett . . . stb.“ mert az az uniformis — mondhatom — föl volt virágozva.

Elmondom milyen a mi — általam komponált — egyenruhánk. A tetején kezdem.

Tekintettel arra, hogy mi — az alapszabályok szerint — 48-ban mind nemzetőrök voltunk, a fejen Kossuth-kalapot visellünk, mely nemzeti szintű szalaggal van körülövezve s ez hátul gazdag esokorban összefűzve nyolcz apró szalagban végződik, s ezek a vállig érnek. A

kalap belése szintén nemzeti szinű. A kalap elején tollforgó, mely Magyarország czimeréből áll, ebből árvalányhaj vagy sastoll, vagy előkelőbb ranguaknál struczto, esetleg pávatoll nyulik ki. Ezt a széleskörű szabadságot azért engedttük meg, hogy a ki milyen tollat talál odahaza a felesége kalapjában, olyant használhasson. Azonban a kinek tollat nem sikerül szereznie, az nem vehet részt az ttnnepélyes meneteknél s ha két hónap leforgása alatt sem képes előteremteni a szabály szerint előirt tollat, az egyletből kizáratik.

A főruhadarab az atilla, mely cserebogárbarna posztból készült. Ezt a szint azért választottam, nehogy a tubák, esetleg bagóle foljta meglássék rajta. — Az atilla a legelmesebben van megszerkesztve s erre patentet is fogok kérni. Tudniillik kettős ruhadarab: az egyik felén atilla, a másik felén blouse. Ez czélszerűségi szempontból azért készült így, hogy ha például valamely ttnnepélyes kivonulásnál birtelen eső keletkezik, úgy a szép atillának vége volna; hanem ettől azt megóvándó, egyszerűen gyorsan megfordítjuk s az egyszerűbb diszítetű blouse felével kifelé húzzuk ismét föl.

Ezért az eszméért olyan dürgő éljent kap-

szerint a hosszági kérdés végleg meg lesz oldva még ez ülészakban. Ennek a javaslatnak azonban volt előzménye is, a mely szakadással fejezte a függetlenségi pártot.

Ugyanis néhányan a függetlenségi képviselők közül nem helyeslik a régi programhoz való merev ragaszkodást és azt óhajtkák többek között, hogy a párt menjen be a delegációkba. De ez most csak mellékes kérdés. A nézeteltérések első sorban a hosszági kérdés, illetőleg Kossuth Lajos hosszagságtól keletkeztek. Mar azon az értekezleten, melyet a párt a szünet előtt tartott, Ugron Gábor azt hangoztatta, hogy a hosszági kérdést el kell ejteni. Akkor Ugron magára maradt ezzel a nézetével. De azért nem mondott le tervéről, mely abból áll, hogy a függetlenségi párt adjon be egy javaslatot a hosszági ügyben, Irányi Dániel szólaljon föl mellette és ezzel aztán legyen vége a dolognak. A függetlenségi pártiak, Ugron szerint, kormányképesre kell aspirálnia, azt pedig el nem érheti, a míg Kossuth-kultusz, az. (!) A függetlenségi párt túnyomó többsége azonban a leghatározottabban ellenzi az Ugron-féle törekvéseket, mert Kossuth utolsó levele óta a függetlenségi pártra nézve nem lehet kétséges, hogy mit kell tennie, híven követni fogja Kossuth utasításait, a ki pedig ezt nem helyesli, kiléphet a pártból. A mi a delegációkba való be nemetelt illeti, a többség ezt is határozottan ellenezni fogja.

A „N. Fr. Presse“ keddi száma szerint: „Irányi pénteken erre vonatkozólag egy törvényjavaslatot fog a párt elé terjeszteni, melyből, ugyazint a megokolásból is, Kossuth uvert kibagyia. A törvényjavaslat eszemenete az, hogy senki se veszite el állampolgári jogait, a ki azokról maga le nem mond, vagy más állam kötekeibe nem lép. A megokolás leginkább a kivándorlása támaszkodik, s elkertli a politikai emigrációra való elzizást. Ha a part pénteken meg tud egyezni, akkor Irányi mar szombaton benyújtja a törvényjavaslatot a házban.“

H I R E K.

— (Törvényjavaslat a kir. tábla elosztásáról.) A hosszas, izgatott várakozás után, melylyel az egyes főbb gőcpontot képező városok a királyi tábla elosztását megoldva óhajtották látni, végre esztörtökön némi megnyugtatót szerzett a kir. táblák székhelyeül mar előre kiszemelt és erre joggal is számító városoknak, lehangoltságot pedig azon városok részére, melyek a maga lovát dieséror cigány módjára erősen állították magukról, hogy egyedül ök érdemelnek kir. táblát, nem sokat törődve azzal, hogy a közérdek mily elosztást kíván. Szilgyi igazságügyminiszter esztörtökön benyújtotta a

képviselőháznak a kir. táblák decentralizációjáról szóló törvényjavaslatot, melyben a következő székhelyek vannak megjelölve: Budapest, Debreczen, Győr, Kassa, Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Szeged és Temesvár, vagyis azok, melyeket a legutóbbi táblák hatásköréi is meg vannak jelölve s értesülésként szerint a pécsi kir. tábla köréhez fognak tartozni a pécsi, kaposvári, nagykanizsai és szegárdi törvényszékek. Az előbbi — erre vonatkozó híresztelések nem váltak be, mert Finne a budapestihez osztatik, a szabadkai és zombori törvényszékek pedig a szegedi tábla kerületébe tartoznak.

— (A pécsi vízvezeték ügye.) Soha még testület olyan tanácsalannul nem állott, mint a hogy a vízvezeték ügy elütésére kiküldött bizottság volt esztörtökön elutázott tartott ülésén, a magyar mérnök- és építész-egylet szakvéleményének fölvalása után. Ismeretes dolog az, hogy a három vállalkozó — Schwarz báró, Zellerin és Knuth — terveit már itt lenn agyon és agyon bírálták mindenféle bizottságok, visszavették öket pótlás végett, ismét megbírálták öket s csak nem tudtak megállapodásra jönni, hogy melyiket válasszák. Fölküldték tehát a terveket a magyar mérnök- és építész-egyletnek föllbírálatra. Ez a csupa képzett szakértőkből álló derék egylet aztán azt eszeleksi meg, hogy ő sem mondja ki határozottan, melyik a legjobb és legelőnyösebb terv, tehát melyiket ajánlja ő kivitelle a városnak, hanem a szakvélemény végén odadob két tervet, melyek közül a város válasszon. Hat ennyi küküdes után annyira jutottunk, hogy nem három, hanem két terv közül kell választanunk; de hogy melyiket, azt legalább a vízvezeteki bizottság nem tudta meghatározni, habár a szakvélemény elég érthetően pöintözta Zellerin Bvel jelölt tervét, melyet véges végsé erősen megdicsér, míg Knuthnál alapos kifogásokat tesz, sőt annak tervét csak úgy fogadhatja el, ha az a föltétel, melyet Knuth az ó tantázajával mint biztosat megrajzolt, való lenne. A bizottság néhány szakértő tagja és a nem szakértők közül is többen szintén Zellerin mellett foglaltak állást, illetve végleg óhajtották dönteni ez ügyben; a többség azonban, főleg Aidinger polgármester nem talált megnyugtatót a szakvéleményben. — A gyűlés lefolyása különben az volt, hogy mindenekelőtt fölolvastatt a magyar mérnökök egyletének véleménye, mely Schwarz báró tervét „műszaki hiányain kívül mar föltötte nagy költségei miatt sem ajánlhatja elfogadás végett.“ A Zellerin két tervé közül a B-vel jelöltet jobbnak mondja a vélemény még Schwarzénál is, mert helyesebb diszpozíciók szolgálnak a tervezés és számítás alapjául. A Knuth B.) tervé lényegileg azon a föltévesen alapszik, hogy a hely belsejében nagyobb kiterjedésű üregek vannak, melyeket ő

vízmedenceze gyanánt akar fölhasználni, a hol a vízben bőséges évszakokban a fölösleges vizet raktározta s ebből pótolná a víz nélkül szükülködő évszak hiányait. A szakvélemény sem bizik ebben — bár Knuth számításokat is tesz — mi még kevésbé bizhatunk ebben a szép alomban. A két terv közül a Zellerin kerül 285.792 frtba, a Knuthé 290.258 frtba. A szakvélemény — mint fönt említettük — a kettő között való választást a városra bízza. Erre aztán a bizottság hosszas vitába keverődött, melyből két óra hosszan át nem látszott kivezető út. Nendvich fömérnök, Mendlik, Szeredy, Piácsok, Skoff (fönn-tartással) és Daempfl biz. tagok Zellerin tervé mellett voltak, míg Aidingerrel többen azt javasolták, hogy mind a három terv küldessék föl a miniszteriumhoz első sorban a kisajátítás megoldása végett, mert a miniszterium a kisajátítást csak akkor hajlandó megadni, ha előbb tervet mutatnak be neki, mely a kisajátítandó vizigot veszi alapul; másrészt választás végett is, hogy így a miniszterium a maga szakközvegei által megbíráltva a terveit már előre nyilatkozzék, mely vízműre fogja megadni jóváhagyását, ne-hogy később esetleg a mindenkiben akadékoskodó miniszterium a folytonos pótlások, visszaküldözgetések által húzza-halassza az ügy gyors lebonyolítását. Két és fél órai tanácskozás után végre abban állapodtak meg, hogy a vízvezeteki bizottság a hétfői közgyűlésnek azt javasolja: hogy a mérnök- és építész-egyletnek köszönet szavazassék a szakvélemény szives megdásáért. Továbbá mivel a véleményből kivehetőleg Zellerin B.) tervét találja a legalkalmasabbnak, de határozott állást nem foglal sem mellette, sem Knuth B.) tervé ellen, küldessék föl mind a három terv (Schwarz, Knuth, Zellerin) a miniszteriumnak a kisajátításra vonatkozó jóváhagyás elnyerése esztőlából s szakértői által határozza meg, melyik tervet ajánlja a kivitelle.

— (A szintársulat érkezése.) Multkori hírünk óta újabb értesítést nyertünk Somogyi szingazgatótól, ki is azt jelenti, hogy azon esetben, ha Náday — mint ígerte — pár vendégjatekra Győrbe megy, ugy Somogyi e hó 24-én érkezik Pécsre és 26-án kezdi meg előadásait; de ha a vendégszereplés elmarad, ugy már e hó 22-én jön Pécsre Somogyi s az előadásokat 24-én fogja megkezdeni. Somogyi e végből a bérletgyűjtést már most is eszközülteti Dömmel Nándorné asszony által, a kit erre föltámasztott. A havi bérlet ára 20 előadásra: páholy 50 frt, támlásszék 16 frt, elsőrendű zárt-szék 12 frt. A rendezes napi helyárak: páholy 4 frt, támlásszék az első 7 sorban 1 frt, az utána következő 3 sorban 80 kr, az utolsó 3 sorban 60 kr. Földszinti állóhely 40 kr, diák-, katona- és gyermekjegy 30 kr. Karzati jegyek 40, 30 és 20 kr-ral vehetők. A volt bérleők páholyaik, illetve földszinti ülőhelyeik megtar-

tam, mikor az egyenruha tervét a közgyűlésen előadtam, hogy egyes öregebb agglaraczosok azt állítják, hogy úgy még az ő hatvan fontos agyujuk sem szól, mikor azzal Konstantinupolyt ostromolták. Vállra kaptak s körülhordoztak a teremben, miközben én — mivel az egyleti helyiségül szolgáló kuglizó lugas teteje nagyon alacsony, majd bettöttem a fejemet a mestergerendába, azért előre hajoltam; de ekkor meg hogy le ne essem, hirtelen belekapaszkodtam a pénztárnok és vezérőrnagy hajába — abban a pillanatban pedig úgy vágódtam a padlóra, hogy majd elfelejtettem, hogy alakuló gyűlésen vagyunk, s mingyárt kigazoltam volna a vezérőrnagy úr protobából a szuszit; de megdondoltam a doigot, hogy az első ülésen még sem illik verekedni, hagyjuk azt a többi gyűlésekre. Aztán mikor föltápaszkodtam, csak akkor vettem észre, hogy nem is hibás a vezérőrnagy úr, mert a — parókája a kezemben maradt s azért estem én le a válláról.

Eleg az hozzá, hogy már az atilla szabása is nagy riadalmat okozott; hát még a földszintése! A közlegények számára nem is csináltam tervezetet, mert azok nincsenek; alapszabály

szerint minden egyleti tag a törzstiszti rangnál kezdni meg működését és először legalább is örnagyit rangot visel. Ehhez képest a gallér a szokásos törzstiszti aranygallér nemzeti színnel alapbajtókán s a galléron ezüst csillagok. A zsinórzat arany, melybe nemzeti színnel fonál van belecsavarva, a zsinórzat vége nem a lejárt vitézkötés, hanem Garibaldi mellképének körvonásait tünteti föl.

A tábornoki ranggal a vállakon vállrojtok járnak, melyek (mivel egy szingazgató garderobjának leizitációján sikerült húsz darab ilyen vállrojtot beszerzünk) a porosz testőrezred jelvényét viselik magukon. A vállrojtok eme korlátolt száma folytan kenyszerült az egylet a tábornokok számát tízre szabni, hogy mindegyiknek jusson legalább két vállrojt. E miatt kis zűgölös is támadt a generális aspiránsok táborában, de nehogy kizárjuk öket, egyelőre belenyugodtak, kikötve azonban, hogy altábornagy úr (t. i. én) mindenképen legyen azon, hogy ismert buzgósga által még vagy hatvan darab vállrojtot szerezen be a még okvetlenül kinevezendő tábornokok számára s ez okból szabad kezét engedtek arra nézve, hogy esetleg az angol vagy

a francia hadsereg vállrojtaitól is batruan válogathatok kimustrált példányokat.

Az atilla bal mellén 48 hurkolás nemzeti kokárda van tűzve és pedig a hány csillagot visel az illető tiszt, annyi ilyen kokárda tűzendő föl, hogy az egyes agglaraczosok már messziről észrevéve, előkészülhessenek az illető raughoz mért szabályszerű tisztelgéshez.

A nadrág — pantallon — lángvörös posztó nemzeti szín sávval és pedig ez is annyiszor alkalmaztatik, a hány csillagot visel az illető tiszt.

A kard tetszés szerint választható, csak az van kikötve, hogy a kardkötőn kívül a deréköv viselendő, mely széles nemzeti színnel szalagból áll, rajta az egylet ezime arany betűkkel rányomtatva Temetési koszorúkról leszedett más — többnyire részvétőllírásu — nemzeti szalagok nem viselhetők, mert ha a kirtós — a ki a nagy betűk olvasásához egyedül ért — ilyen föllismer, az ilyen szalagot viselő tagot följelent s az kizaratik.

Ime a teljes uniformis. Mondhatom: ra-gyogó. A bikityii másik veterán egylet — az „Első bikityii közös hadseregbeli hadastyán egy-let“ — majd megpukkadt irigységében, mikor

tása iránt szintén Dörmélné asszonytól rendelkezhetnek. Somogyi az idén nagy számmal hoz magával újdonságokat, melyek közül „Szegény Jonathán,” „Bellevillei szűz,” „Kópé,” „Pepita” és „Párisi élet” operetteket, „Ideges nők,” „Mumus,” „Vadorzók,” „Vegyes párok” vigjátékokat, „Nóra,” „Huu utódok” és „Severo Torelli” színműveket, „Náni” és „Éjjel az erdőn” népszínműveket emeljük ki ezeken kívül még sok más — minden válfajbeli új darabokat jelez Somogyi, melyeket a jelen évadban előadnánk szándékozik.

— **(Városi közgyűlés.)** Pécs város törvényhatósága hétfőn közgyűlést tart, melyen a többek között a vízvezeték ügye s a temetőszabályzat került tárgyalásra.

— **(Baross miniszter Pécsen.)** Baross Gábor kereskedelmiügyi miniszter, Lukács Béla államtitkár, Kilényi Hugó, Ludwigh Gyula miniszteri tanácsosok, Schöber Albert és Horváth Lajos vasúti igazgatók, Csöke Ferencz miniszteri titkár, Marx János főfelügyelő és zágrábi üzletvezető és több más vasúti tisztviselő kíséretében f. hó 15-én, szerdán este városunkon átutazott. A négy kisebb salonkocsiból, egy hosszabb ebédlő és a miniszter külön nagy salonkocsijából álló vonat, minden előzetes engedély nélkül este 9 óra és 4 perczek robogott be pályaudvarunkba és itt időzött 11 óra és 27 perczig. A miniszter és államtitkár kocsijukat nem hagyták el, míg a kíséret legnagyobb része kiszállott és a pályaudvaron szállt. A vonat megérkezése után Kardos Kálmán főispán és Opris Péter pósta és távírdaigazgató tiszteltek a miniszternél salonkocsijában, kiket előzékenyen meghívott vacsorára. A salonkocsiból nem sokára átmentek az ebédlő kocsiba vacsorázni. Ez az ebédlő-kocsi egy nemzetközi angol társaság tulajdonát képezi, konyhával, kamarával van ellátva s benne rendes szakács és más konyhaszemélyzet működik. A miniszter salonkocsija, miként egyébiránt egy helybeli lap azt már körülmenyesen megírta, nagy kényelemmel van berendezve; van ott minden, a mi az utazást kényelmessé és kellemesebbé teheti. A miniszter és kis kíséretének átvenulását az ebédlő-kocsiba villamos csengő jelezte. — A közönség köréből, mivel a külön vonatra megérkezése 7 óra volt jelezte, 7 és 1/2 óra között igen sokan voltak a pályaudvaron, de mivel később egész határozottsággal nem tudták vagy nem akarták a vonat pontos megérkezését megmondani, úgyanyira szétoszlottak, hogy a főispánon és póstaigazgatón kívül a közön-

seg köréből alig volt még 3-4 ember jelen. — Baross miniszter, miként bennünket értesítettek, igen jó hangulatban volt; a főispánnal és Opris igazgatóval élénken társalgott és a főispántól állítólag a pécsi esatonázás és vízvezeték ügy jelen állása felől is tudakozódott. A vonat közvetlen elindulása előtt a miniszter úgy a főispántól, mint Opris igazgatótól ismételt kézszorítással vett szívélyes búcsút. — Pár érdekes adatot sikerült megtudnunk Baross miniszter külön vonatáról, melyek fogalmat adnak arról, hogy milyen valódi vasútkirály a Baross. A miniszter külön vonat menets sebessége ugyanis nem egyforma, az a miniszter szeszélyétől függ; ha az ebéd vagy vacsora ideje nem közbé esik, a vonat 1—2 óra hosszáig csiga lassúsággal halad, míg a mozdonyvezetőnek jelt nem adnak, hogy most már villámsebességgel folytathatja útját. Az sincs előre megállapítva, hogy a vonat mely állomásokon áll meg és melyeken halad keresztül és így tehát a mozdonyvezetőnek a legéberebb figyelemmel kell kezelnie gépét, hogy a miniszter parancsainak minden zavar nélkül és azonnal megfelelhessen. S minthogy ezek szerint a mozdonyvezetők szolgálata igen terhes, azokat ily miniszteri vonatokkal — esetleges bal-esetek kikérelése végett — nem engedik éjjel és nappal utazni, hanem, miként ez itt is történt, az ideig jött mozdonyvezető egy Budapestről kiküldött megbízható és kipihent más mozdonyvezetővel lett fölcserélve; és ez így kell hogy legyen, mert mégis csak drága egy miniszter élete, különösen akkor, ha az illető egyúttal a magyarországi vasúttak királya is.

— **(Csáky gróf a selyemtenyészés érdekében.)** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a kalocsai érsekhez, a pécsi, aradi, karánsebesi, dunántúli (ágost.) és dunamelleki (ref.) püspökökhöz és a karlócazi patriarhához atarított, továbbá Arad, Zala-, Somogy, Hunyad, Pest- és Bács Bodrogmegyék tanfelügyelőihez rendeletet intézett, kérve, illetve fölhíva a czimzeteket, hogy a tanítóképezdekben a selyemhernyótenyésztés gyakorlati tanításának meghonosítása, illetőleg az e részben már meghonosított üdövs gyakorlatnak fúntartása és tökéletesítése érdekében intézkedjenek. A szükséges selyemtejtést és a gyakorlati oktatás részleteire nézve Bezerédi Pálhoz, a selyemhernyó tenyésztés emelése czéljából a földművelésügyi miniszter által kiküldött meghatalmazottnak lehet fordulni.

— **(Morawitz Lajos f.)** A közbeesülésben álló tagjai városunk társadalmának ez évben kezdenek nagyon megfogyatkozni. Egyiket a másik után ragadja ki közhílnak a halál, kiknek pedig megkészszerzeni haladának hasznos életüket, mert a mi társadalmi bajadánk jórészt az ő

egyéységükhöz volt fűzve. Morawitz Lajos cs. és kir. nyugalmazott őrnagy is egy volt a sok közül. Ő ismerté majd az egész várost s őt ismerté majd az egész város. A hol valami jó ügy kivételhez valami jó eszme, terv kellett, a hol munkás kézre volt szükség, ott Morawitz nélkülözhetetlen volt. Hogy a növegyet s különösen a vöröskeresztesztelek baranyamegyei és pécsi főkja — melynek ő pénztárosa volt — sikerrel tudta megállani a helyét, sokszor kritikus időkben is, azt Morawitz ritka tapintatának, gyors találékonyságának, előrelátásának s főképp fáradságát nem ismerő buzgalmanak köszönhetik. Ez a két egyesület sokat vesztett az ő halálával; de sokat vesztett benne a város társadalmi is, melynek minden ténykedésénél a legkésebb szolgálja volt Morawitz. Szerette őt mindenki, mert viszont ő is a legnagyobb szívélyességgel közelédt mindenkihez; udvarias, előzékeny modora kedvelté tették őt mindeu társaságban. A derék ember — bár a 60-ik évében volt — mind-éddig jó egészségnek örvendett s csak pár nappal ezelőtt is vidám hangulatban láttuk őt. Szerdán délután 6 óra tájban szivgyöresöket kapott, melyek oly erővel rohanták meg, hogy rövid idő alatt az apólasra és segítségre öszesereglett rokonok s az orvos már csak a hilt tetemet állták körül. Életrajzi adatait — a család egyik tagjának előadása nyomán — a következőkben közölhetjük: Morawitz Lajos született 1829 ben Iglauban (Morvaországban) előleki gyáros családból. Húsz éves korában a jogi tanulmányokat elvégezve, katonai pályára lépett, mint a melyhez különös hajlama vonzotta. Már 1855-ben az 52-ik gyalogezredben mint hadnagy szolgált s egész nyugalomba vonulásáig ezen ezredben maradt. Részt vett ezen ezrednek diestejjes haditényekben, így Olaszország okkupációjában, az olaszországi hadjáratban Franciaország és Piemont ellen 1859. Ugyanezen évben már mint főhadnagy fordul elő a névsorban. 1860 ban II. oszt. kapitányra, 64-ben I. oszt. kapitányra lett. A 60—65. békeévek alatt az ezred garnizonjában Pécsen és Triestben állomásozott, majd 1866 ban Pécsen megfőnt. A porosz háború kiütven az északi hadsereghez, az ezred 3 első zászlóaljához vonult, mint a 3-ik zászlóalj 15-ik századának parancsnoka; mint ilyen részt vett a chlumi ütközetben és a hadjárat végével ő főlége legmagasabb dicséretben részesült. Jelen volt Dalmáciában a zendülés leverésénél. A 70-es évek elején mint százados — őrnagy rangal — nyugalomba vonult. Temetése (a Seitovszky-ter 8-ik sz. házól) péteken délután ment végre s hilt tetemeti rangjához illő katonai zászettel a budai külvárosi sírkertbe vitték, a hol a családi sírboltban helyezték el örök nyugalomba Pécs város intelligenciájának őszinte részvéte mellett.

— **(Kossuth Lajos egészségi állapotáról)** örvendetes híreket hallunk egy iparos polgártársunktól, ki e napokban üzleti ügyeinek elintézése végett Turinban járt. Az említett iparos nagy hazánkfiat meglátogatta és a legjobb egészségben és hangulatban találta. Fél órai ottidőzése alatt a beszélgetés a magyar iparról és kereskedelemről folyt, mely téren Kossuth beható és részletes tájékozottságot tanúsított. Kossuth nővére, Rutkayné asszony is a legjobb egészségben van és rendkívül jó színben van.

— **(Az új ezredparancsnok.)** Smeal Manó elhalálozása által üresedésbe jött iteni 52-ik ezredparancsnoki állásra, a katonai rendeletk lapjának legutóbbi száma szerint Relkovits Antal ezredes — a 38. sz. Molináry gyalogezrednél — nevezetett ki. Relkovits több évvel ezelőtt az 52-ik gyalogezrednél szolgált mint kapitány és őrnaggyá történt előléptetése alkalmával helyeztetett át a 38. sz. gyalogezredhez.

— **(Ipartestületi elnökválasztás.)** Az ipartestületi elnök, Kremling Károly karpitos ez állásról lemondott s azért az iparhatóság most fölhívja a testület tagjait elnökválasztó ülésre, mely e hó 27-én d. e. 9 órakor ejtetik meg a városház közgyűlési termében.

— **(Hymen.)** Nagy Gyula pécsi kir. törvényszéki írnok eljegyezte Treer Vilma kisasszonyt Kéméndről.

bennünket így először kirukkolni látott. Rögtön mozgósították a szabójukat, a ki ott csak őrmester — mert ott még fráterok is vannak — hogy a színészek garderoobjából válasszon ki valami föltűnő uniformist s azt mintázza le, de én föfőztem s rájlesztettem a koresmárosra, a kinél tartozom, s a kinél a színészek szabója is tartozik, hogy parancsoljon rá a színészsabóóra, hogy az ne merjen kiadni a közös hadsergebeli-eknek semmiféle uniformis mintát, mert nem ad neki többet hitelbe; én pedig — ha a koresmáros nem ijeszti elég jól rá a színészek szabójára és az mégis kiad valamit mintát — hát akkor nem fizetem ki a koresmárosnak az adósságomat.

A közös hadsergebeliék nem kaptak ki mintát. Mi győztünk; de aztán erre ők kitaláltak, hogy a jobb mellükön egy tallérnagyságu fényes rézgombot fognak viselni.

Hah! milyen döfés volt ez nekünk. A táborsernagy új késő este rohant meg a koresmá-
ban, hogy hallottam-e a szörnyű dolgot! Nem hallottam. Ő elmondta röviden s engem röviden majd megütött a guta. De csakhamar kiderült az arczom.

— Rögtön rendkívüli választmányi ülést kérek.

— Megjés! — Kialtott Blumenstock táborsernagy s félóra múlva össetrombitáltatta a választmányi ülést.

Én azon előadtam az esetet és szabad kez-
zet kértem a további teendőkre.

Megadták. Tudták, hogy nálam még mindig van eszme rezervában.

Másnap beadtam a megyéhez a kérvényt az egylet nevében, hogy engedjék meg a megye czimerét egy a balkaron hordozandó sárgaréz-paizon viselni.

Megadták.

Rohantam a bádogoshoz s most készllnek a sárgaréz paizok a megye czimerével.

Ne nektek közös hadsergebeliék. Kellett nektek sárgarézgomb?

Ezért voltam én két hétig megbőszülve. Most már kiengesztelődtem s tegnap benyújtottam kérvényemet az egylet törzskarához táborsernaggyal való előléptetésért.

Dr. Muki.

— **(Esperes-gyűlés.)** A szerdán tartott esperes-gyűlés lefolyásáról a következőket jelenthetjük: A congrua-kérdés ezúttal nem került tárgyalás alá — vagy, ha történet is e tekintetben eszmecsere, azt mélyeséges titok fűdi — a mennyiben ennek megvitatása érdemileg úgyis a káptalanok és püspökök hatáskörébe tartozik, kik az erre vonatkozó reformációt lehetőleg még ez évben iparkodnak keresztülvinni. A megtartott esperesülés főtárgyát a papok nyugdíja képezte, melynek fedezésére a plébániák eddigi pénz hozzájárulásai s az e célra szolgáló alapítványok kamatai nem bizonyultak elegendőnek. Hogy e bajon segítsenek, az ülés elhatározta, miszerint ezúttal a plébánosok és káplánok bevallott tiszta jövedelmek egy százalékát kötelesek a nyugdíj-alap javára beszolgáltatni. Ugyanezen célra a pécsi püspök egyszer s mindenkorra 10 000 frtot adományoz, a káptalan pedig évenként 720 frtot. Az ülés még a tekintetben is hozott határozatot, hogy a nyugdíjért folyamodó lelkészek kérvényei fölött nem miútt eddig az illető kérelmezőnek kerülete és a két szomszédos kerület határoz ezúttal, hanem az egész megyebeli papság. Megemlítjük még, hogy eddig a plébániák három osztályba voltak sorozva s ezek szerint 4, 6, 8 fittal járultak a nyugdíj-alaphoz. Jelenleg 18 lelkész élvez a pécsyegyházmegyében nyugdíjt évenkénti 600 frittal.

— **(A ráczperei választás ügye a megyei közgyűlés előtt.)** Már e lap hasábjain is szelletezésre került a ráczperei pótválasztás alkalmával amaz ismeretessé vált affaire, mely több két mérges rópiratot vont maga után. A Ráczpeteren feloyt megyei pótválasztás alkalmával ugyanis az történt, hogy Polgár pécsi járás szolgabíró Vajay kaplan ellenében Németi Ignác megyei tiszti főügyész mellett korteskedett s az állásfoglalása közben — a mint egyes körülmények mutatják — kessé túl ment a megengedhető határon. Mindazonáltal a korteskedés mellett is Vajay, a nép jelöltje választatott meg megyei bizottsági tagga. Az igazoló választmány e választást több oknál fogva nem igazolta s a megyei közgyűlésen e tárgyal Simonffy bizottsági tag főszólalva, interpellációt intézett az alispánhoz abból indulva ki, hogy a hírlapokban és rópiratokban a ráczperei választásról, illetőleg e választással allítólag előfordult szolgabírói hivatalos befolyásokról oly hírek és állítások terjesztettek s azóta a városban és megyében közbeszéd tárgyat képezik, melyek ha valók, úgy nemcsak a törvényben biztosított választás szabadságát, hanem a megyei közigazgatásnak s a közigazgatást ellenőrizni hivatott törvényhatóságának tekintélyét sértik. Ezért a választási szabadságunk mindenkorra megóvása s a törvényhatóság tekintélyének föntartása céljából kérdést intézett az alispánhoz: vajjon van-e tudomása az említett esetről s hogy tett-e a valónak megtudása végett ez ügyben vizsgálatot? — Az alispán erre kijelentette, hogy igen van tudomása ez ügyről s a mindkét fél által tárgyalt és független gondolkodású egyének elismert választási elnököt, Oatoska Gézaótól azt a kijelentést nyerte, hogy a híresztelt befolyásolás valóban megtörtént. Ennek tudomásul vétele után betertesztelte az ügyet a főispánhoz. Kardos főispán — az alispán válasza után — kijelentette, hogy az ügyet megvizsgálva abban nem talált olyan fontos okot, melynek alapján a fegyelmi vizsgálatot megindíthatna volna; azért az illető tisztviselőt csak hivatalosan megdorgálta. A közgyűlés s a kérdést tevő Simonffy biz. tag e válaszokat tudomásul vette.

— **(Athléták lapdázása.)** A pécsi athlétika-klub által rendezendő második lapdázás a Tetyén a szombaton ápril 19-én délután 5 órakor fog megtartatni. Vasárnap ápril 20-án délután 2 órakor pedig kirándulás lesz a Meeseken levő „hidegkut“-hoz. Mindkettőre a klub tisztelt tagjait meghívja az elnökség.

— **(Kereskedelmi tudakozói iroda.)** Baross Gábor kereskedelmi miniszter a budapesti muzeum kebelében a kereskedők és iparosok érdekeinek előmozdítása céljából, nevezetesen a külföldi kereskedelmi érdekekben kereskedelmi

tudakozó iroda fölállítását határozta el. Ezen tudakozó iroda, mely egyelőre a városi legyári iparosokban, a kereskedelmi muzeumban lesz elhelyezve s a napokban kezdte meg működését. A budapesti keresk. muzeummal kapcsolatban tervezett kereskedelmi tudakozó iroda a muzeum kiegészítő részét képezi és földadata a kereskedelmi muzeum tagjainak és a közönségnek kívánatra fölvilágosítást nyújtani: vámügyekben, vasuti és hajózási szállítási ügyekben, a külföldi kereskedelmi szabályokról és szokásokról, a keleti, főleg a balkán felszízei kereskedőcégek megbízhatósága és hitelképessége feől a bel- és külföldi, főleg a balkán felszízei közhatalosági és nagyobb magánzállítási felhívások, pályázatok és versenyajánlatokról. Elhívás képest a tudakozó iroda három ügy-osztályra oszlik: a) kereskedelmi osztály, b) vámosztály, c) tarifa osztály. Fölvilágosítások az iroda ügykörébe vágó s rendszerint írásban foglalt kérdésekre bárkinék adatnak; szóval kért fölvilágosításokról kérdőív vétetik föl. A kért fölvilágosításokra a válasz írásbeli úton adatik. A nyújtott fölvilágosítások tekintetében a tudakozó iroda felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal és ezen értesítések harmadik személyekkel szemben föl nem használhatók. E fölvilágosítások díjmentesen adnak, de a cégek hitelképességéről kért fölvilágosításokért a fölmerült kiadások fedezése céljából minden egyes tudakolt czég után a kereskedelmi muzeum tagjai a következő díjakat fizetik: bosznia-hercegovinai czégeknél 50 kr., szerbiai és romániai czégeknél 1 frt, bulgáriai czégeknél 1 frt 50 kr., török- és görögországi és egyiptomi czégeknél 2 frtot. A kik nem tagjai a kereskedelmi muzeumnak, a fönti díjakat kétszeresen fizetik. A díjak előzetesen fizetendők. A tudakozó-irodának jogában áll a fölvilágosítás megadását, ha ezt indokoltan véli, megtagadni. Magyarország és ausztriai czégek hitelképességéről fölvilágosítások nem adtak. A tudakozó iroda hivatalos órái a napilapokban közzétett fognak.

(Népfölkelőtisztképző tanfolyamok) aintának föl ismét az idén. A magyar királyi honvédség „Rendeleti Közlöny“-éből erre vonatkozólag azt az értesítést olvassuk, hogy a népfölkelésre kötelezett volt katonák vagy pedig katonailag ki nem képezett 24 éves és idősebb emberek számára, a kik tarsiadalmi állásuknál fogva a népfölkelő tiszti kijelölésre általában igényt tarthatnának, de a kijelöléshez megkivántató katonai minősítést eddig nem szerzektek meg: a folyó évi június hó 17-től kezdőleg 3 heti időtartalommal népfölkelő tisztképző tanfolyamok fognak fölállítani abban az esetben, ha egy-egy tanfolyamra legalább is 10 ember jelentkezik. A gyalogság és a lovassság számára 27 más városban kívül Pécsen is állítanak föl tanfolyamot. A tanfolyamba való fölvetél iránti folyamodványok ez évi május hó 1-ig azon népfölkelési járásparancsnaghoz nyújtandók be, melynek területén az illetők tartózkodnak. A folyamodványokba a következő adatok veendők föl: a jelentkező neve, születési éve, allandó tartózkodási helye, lakászíme, illetőségi községe, végzeti iskolái, polgári állása, nyelvismeretei és az, hogy vajjon a folyamodó a gyalog vagy lovas tanfolyamban és mely allomásokon (több állomás is megjelölendő) öhajjt résztvenni? A lovas tanfolyamba jelentkezők még azt is jelentsék be, hogy tudnak-e lovagolni? A volt katonák a folyamodványhoz a végelbocsátó okmányt is csatolják. A tanfolyamokra vonatkozó bővebb tájékozás valamennyi honvéd és népfölkelési járásparancsnagnál megszerezhető.

— **(Peronospora viticola.)** A természet mutha ellene esküdött volna a szőlőtermelésnek, egymastalan hatalmasodnak a szőlőtőke ellenségei, mindenik kivéven részét a pusztításból. Többszörösen foglalkozunk már lapunk hasábjain is a szőlők egy újabb és veszedelmesen terjedő növényi ellensége, a „Peronospora viticola“-val, mely a mult évben már az ország 1/3 részét ellepte spóráinak milliárdjaival; Zala-, Sopron-, Moson-, Somogy-, Tolna-, Baranya-, Torontál-, Temes-, Bács-Bodrogmegyék igen sok helyen tette tönkre részben vagy egészen a szőlőtet. A vész ismeretlenül jött, a szőlő levelezetét rövid 10—14 nap alatt tönkre tevő penész gombát nem ismerék föl s a pusztító kárt a „hő“-nek tulajdoni-

totta a nép és kellő utmutató hiányában nem is gondolt a védekezésre. Pedig a peronospora ellen biztosan és csekély költséggel megvédehetjük szőlőinket, egy kell csak hozzá: a betegségnak és a védekezési módoknak ismerete. Rövid szak- vagy hírlapi közleményeken kívül nem jelent még magyar nyelven a munka, mely a betegséget részletesen ismertette s a védekezési eljárást leírta volna. A napokban hagyta el az első a sajtót, Sajó Károly, az országos filloxera-kísérleti állomás asszisztense tollából. Ő volt tudomásunk szerint az első, a ki a magyar szakértőink között a betegséget s az ellene való küzdelmet alaposan tanulmányozta. E tanulmányát és gazdag tapasztalatait írja le 150 lapra terjedő munkájában, világos, tiszta nyelvezettel mondva el a vész terjedését, ismertette fejlődését s megtanítva a védekezés minden módjára, a védekezési eszközök ábrákkal illusztrált leírásával. A munkához egy színes tábla is van mellékelve, mely a megtamadott szőlőlevél első és felső lapját tünteti föl hű rajzban és színezéssel. A kötetet a „Borászati Lapok“ adta ki, mindenesetre nagy szolgálatot tevé vele szőlőtermelő közönségünknek. Fölhívjuk olvasónk szives figyelmét s szálkséget pótló mire, mely a „Borászati Lapok“ kiadó hivatalában kapható Budapest (Köztselek). Ára 1 frt. Ajáulott postai küldéssel 1 frt 20 kr. (Bolti ára 1 frt 50 kr. lesz.)

— **(A vetések állása)** és a mezőgazdasági állapot e hó 17-ől 14-ig, a földművelésügyi miniszteriumhoz érkezett jelentések alapján a következő volt: A hosszantartó száraz, csaknem nyári időjárás után bekövetkezett országos eső általában véve a növényzetre nagyon üdítő hatással van; még a késői gyenge őszi vetések is szépen fejlődnek, melyekhez pedig már nem sok reményt fűztek. A korai buza-, rozs- és árpavetések helyenkint annyira buján nőttek, hogy a legeltetés dacára is megdüléstől tartanak. A leggyegekben álló vetés a rezepe, melynek különösen a februári tagy és itt-ott áprilisi deres időjárás is sokat urított; herynyő és bolha is nagyon sok helyen pusztítja. A gabonamétkben szárványban egerek és ürgek kisebb-nagyobb mérvben kárt okoznak. A tavasi száraz és gabonavetési munkálatokkal csaknem mindentl keszen vannak; tengeri és repávetés, valamint burgonyafüvetés folyamatban van. A korábban vetett tavasi vetések szépen kikelték, a későiek is jól fognak kelni, mert az időjárás nagyon kedvező a veteményekre. Lőherések és lucernások, ugyanzintén rét és remélők mindenfélle széken hajtának és így remélhetőleg a száraz takarmányhiányt némileg pótolva lesz a jó kövér fü áll. A szőlőkben keszen vannak a tavasi munkálatokkal, a filloxeraentes tőkék szépen hajtának. A gyümölcsfásokon sok bimbó van, sajnos, azonban tömérédek herynyó mutatköz, melynek irtására több helyen nem fordítottak gondot. Kajszin, eseresnye, körte és mandulafák szépen virágoznak.

— **(Uj speciálítás-szivarok.)** A dohanyjövők igazzatás, mely az uj gyártmányokat tolyton figyelemmel kísér, a speciálítás gyártmányok osztályában már a legközelebbi napokban új szivartaját fog „La flor de la Isabella“ név alatt aruba hozatni. E szivartaj a Cie general de Tabacos de Filipinos gyárból ered, mely gyár minden kiállításnál, így a parisi kiállításnál is arany-érmét kapott. Ma már minden ország dohanyjövőkdi igazzatóságával kötött szerződéseket. Az uj szivar a legjobb havannadobányból készült. — Az ellen azonban persze nincs semmi biztosíték, hogy ebben az uj szivarban is nem találunk-e majd kötél-darabokat, mint a hogy ez a régiekben napirenden van.

— **Hátralékos előfizetőinket tiszteltetel kérjük miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.**

MŰVÉSZET, IRODALOM.
* **Arany János a ponyván.** A „Róza Sándor rabló kalandjai“, „Vasorru bába“, „Tatár Péter“ sfbféle szárhystóriákat végre kezdik kiszorítani a népnek való okosabb olvasmányok a nép könyvtácazáról, a „ponyvá-

rol." Ez ügyben már több kísérletet tettek, most Ráth Mór fővárosi könyvkiadó Arany János műveiből viz néharosi a ponyvára, hogy a nagy népies költő népszerű művei valóban a nép olvasmányává váljanak. Ki fogja pedig adni „Toldi"-t (8 kr.), „Szent-László tüve" (4 kr.), „Első lopás" (4 kr.), „Jóka ördöge" (4 kr.). Mindeme művek népies kiadásban, de mégis oly kepekkel jelennek meg, melyek a jobb izle- nek is megfelelőnek. Kíváncsok, hogy a nép- körök, olvasó egyetek, földes-urak, lelkészek, jegyzok stb. a nép vezérmemberei karolják föl e vállalatot az által, hogy a nép közt Arany e műveit teszik előbb figyelem és ez által olvas- mány tárgyává.

CSARNOK.

Az élő halott.

Ott ül a siron, összeaszott karjaival gör- csösen öleli magához a kis fejfát, a kicsiny ke- reszfát. Sir-zokog éjjel, sir-zokog nappal. Négy napja ül már az ujon vetett hantón, onnan nem mozdulva Nappal ébrenléte kínos, igazi álom; éjjeli alvása még kínosabb ébrenlét.

Küldi a sirásót:

— Derekas Antal te, jobb lesz haza men- nened. Holtnak nem segítesz, magadnak meg ariasz!

Nem hallja a szót Derekas Antal, csak egyre sir, csak egyre zokog; melle zihálása mu- tatja a nagy kint, a mi ott bent lakozik.

— Én szép feleségem, én jó feleségem! Meg tudsz-e bocsátani, bűnömöt feladni? Hogy bűnb tudtalak! ? Sirba kergettelek.

S már nem is tud sirni. Kiapadt szeméből a könny: az enyhülés forrása s a bánat és gyöt- trem most jobban egeti, jobban marcangolja ott benn kebelet!

A jó sirásó eledelt hoz, szánya pedig mellé:

— Szegény Antal öcsém, négy napja nem ettél, hoztam kis eledelt!

Ezt se hallja Antal. Merőn maga elé bá- mul s ébren álmodik kínos álmot. Szabadulna tőle, de nem tud. Látnia kell, látja, mint jön hozzá arulkodni, mint jön szivebe üszköt dobni a gaz Szűcs Peti: — Hülden a te feleséged, hogy nem veszed észre!

Ő hisz a szónak... részeges lesz, bánatá- ban iszik, — mulat, vagyont poesékol...

Látja: mint jön hozzá feleség; halja: szeleden mint hívja: „Ne higgy a szónak! Én jó uram! baj lesz ebből; jönnél haza!" Látja mint atkozta, szitkát szórja, s mert könyörög: kidobja a koresmából a csalálat. Iszik tovább, iszik banatában.

Jön a szomszéd:

— Gyere haza Antal öcsém, beteg az asz- szonyod, bánatnak beteg.

— Hüzzad cigány, ne hallgass a szóra! Ha beteg, hát legyen beteg! Ki szánya a hü- lent?!

Jönnék újra:

— Antal baj van! Haldoklik a feleséged. Siess, talán még megbocsájt!

— Ó bocsájt meg! hüzzad cigány! Ó bo- csájt meg? Ó? A bűnös!... Bort hát az asz- taira!...

És iszik... iszik tovább...

S a mint iszik, s a mint mulat, harango- zas hallik!...

— Hé! Mi az? Halottnak szól? Temetőbe mennek?!

— Asszonyodnak harangoznak! Neki szól az ének! Te ölted meg! Miattad a bánat!

Agyahoz kap, szivehez kap...

— Az én feleségem! Hát igaz volt!! — s áttör a népen, fut a temetőbe...

Ott ül a siron, összeaszott karjaival gör- csösen öleli magához a kis fejfát, melyről leáz-

tatták már könyei a betűket. Sir-zokog nappal, sir-zokog éjjel.

Nappal ébrenléte kínos igaz álom, éjjeli alvása még kínosabb ébrenlét!

A jó sirásó a hányszor látja mindig föl- főhászkodik:

— Én Istenem vedd őt magadhoz!

Csillag Máté.

Arany és salak.

— Elbeszélés. —

Ista: K. Mártonffy Imre.

Baranyai Margit összes barátinói rendkívül meg voltak lepve, midőn megtudták, hogy atyja titkárjához, a szép Kohári Jenőhöz ment nőtt.

A közvélemény oda nyilatkozott, hogy a titkár csakis roppant vagyonárért vette el. Így dondolkozhatott az apa is, mert halála után összes vagyonát kis uokaira hagyományozta: meghagyva azonban leányát a haszon élvezete- ben unokái nagyköruságát.

Igazságtalanok lennünk, ha azt hinnők, hogy Kohári Jenő e végrendelet miatt méltan- lakodott volna. Sőt midőn neje boros areczal ugy nyilatkozott előtte, hogy nagyon elszom- orítja őt atyjának bizalmatlansága, ki nem te- kintve évegek tartó boldog házasságukat, így végrendekezett, mosolyogva felelé:

— Hidd el kedves Margitom, sokkal job- ban szeretem, ha a kis Piroskán és pajkos Jenőnk örveidhetnek majdan a tetemes vagyon- nak; hisz tudod, hogy egyedül csak neked és gyermekeimnek élek.

Erre Margit férje nyakába borult és mondta:

— Nincs a világon lény, ki oly igaz és nemes lenne, mint férjem, ki bírja egész szí- vemet.

Oh de mily hamar meg kelle tudnia té- vedését. Ekkor látta csak, hogy mit a szerelm szinaranyának vélt, nem volt egyéb külföldnyél.

Az évek multak. Midőn kis Piroška hét éves lett, az anya nevelőnőt fogadott melléje.

E leány ezeltől fényesebb körülmények közt élt; de a sors szeszélye arra kényszeri- tette, hogy mindennapi kenyérét bármi módon keresse meg.

Margit asszonyának volt ajánlva, mint egy mindenben megbízható művelt nő. Ene- lőgyva nem is ugy tekintették őt, mint alárendelt eszéledet. hanem mint magukhoz hasonlót és akkét bantak vele.

Rövid idő múlva meg tudta nyerni a gyer- mekek szívét és ezzel együtt az anyáét is. Igándi Flóra ama elbajoló nők sorába tar- tozott, kinek a félvilág csodálva és imáda hó- dol, ellenben a többiek bosszankodnak rá és gyűlölik.

Angyal areczal és ördögi szívvel minden szívet meg tudott nyerni, hogy aztan, mint azt önérdéke kívánta, magához vonja vagy el- taszítsa.

A szerencsétlen Koháriné nem is álmodta, hogy kigyót melegét keblében, mely oly hamar föl fog emelkedni és súlyosan meg fogja se- bezni.

Mint mindenkinek, ugy neki is megtetszett a szép alak örökös mosolyával és tavoról se gyanította, hogy ily vonzó külsőben mily elvete medett szív bonol.

Egy napon azonban bozszató meglepetés- ben reszesült.

Csak egy külsőleg homályos alkalom adott rá okot, hogy az ördögi féltékenység, mely nyolcz évi boldog hazas életben nem hatolt szí- vébe, a legnagyobb erővel fölebredjen.

Magányosan ült szobájában, mikor a kis Piroška ugrandozva jött be és kérte anyját, hogy olvasson föl neki valamit.

— Miért én? kedvesem, hol van a nevelő- nőd? miért nem olvas föl neked ő? kérdé az anya meglepetve.

— Nem tudom hol van, kedves mamám. Együtt sétáltunk a kertben, midőn a papa hoz- zánk jött és parancsolta, hogy menjek félre játszani, mert Flóra kisasszonyul akar be- szélni, de oly sokáig maradtak el, hogy un- koztam és hozzád jöttem kedves mamám... felelé a leányka.

Koháriné elpirult és szívét szorolni érezé, elfordítá arcát, hogy leánya ne vegye észre fájdalmát és halk hangon kérdezé:

— Most történt először, hogy a papa té- ged felre küldött, mivel a nevelőnővel beszélni akart?

— Oh nem, felelt a leányka, a papa gyak- ran lejön a kertbe, ha mi ott vagyunk; de ma oly soká beszélgettél Flórával, hogy már meg- untam. Akarsz fölolvadni kedves mamám?

Barmily nagy volt is az anya szívifájdalma, mégis ölébe vette gyermekét s elkezdte mulat- tatni, de olvasás közben gyakran ki-ki pillan- tott a kertbe.

Végre meglátta Flóra alakját, ki szorgo- san kereste Piroskát a kertben. De hiába. Az- utan ijedten a házhöz közeledett és belépett a szobába, hol az anya időzött gyermekével.

Koháriné fenyegető arczal közeledett a nevelőnő felé, mondván:

— Kérem Flóra kisasszony, ne hagyja többé a kis Piroskát egyedül. Ön azért van itt, hogy idejét neki szentelje. Ez köteles- sege önnök. Remélem, ezt jövőben nem fogja elfeledni.

A nevelőnő mélyen elpirult.

Urnője hangja oly hideg, oly parancsoló és oly ellenkező volt eddigi szívelyességéhez, hogy vétkes szíve megrezzent, atól tartva, hogy titkát fölfedezték.

De ebbeli féltelméből csakhamar öntudatra ébredt és magában mondá:

— Kissé mulattam a kacérsággal, hisz itt minden olyan egyhangu, oly unalmas, hogy beteg lennek, ha nem szórakoznám. Férjed se különb másnál: mind hódolnak szépségemnek — miért ne ő is? Éles látásod ellenére kivivom, hogy férjed szeretni fog.

Ha Koháriné e romlott szívű nő gondol- tait olvashatta volna, inkább bizta volna gyer- mekét egy verengző tigrisre, mint ez álnok áruló lényre.

E peresztől kezdve a féltékenység magva el volt hntve szívében, de várt és örökődő szíve elfoglaltságán. Napról-napra látta, mint keresi férje a nevelőnő társaságát, de bírské szíve nem engedte ferjének megvallani, hogy tudja elmitasat.

Ha ezt férjével tudatja, ha ez utalt nőt külti házából, mily sok szenvedéstől menekül- hetett volna. De sokkal büszkébb volt, hogyse férjével tudassa gyantját. Neki, gyermekei aty- jának, nem volt szabad féltékenységről tudnia.

De hogy lelki fájdalom nemileg enyhítse, a társasági örömek élvezetébe akart merülni. Majdnem naponként résztvett barátinói vigal- maiban, de mindenkor férje oldalán, ki nagyon szeretetreméltónak és figyelmesnek mutatkozott iránta.

Elhatározta, hogy ő is rendez házában egy alarczós táncvigalmat. A vigalom estéjeig a háztartás folytonos zűrzavarban volt.

Koháriné a táncestélyen egyszerű esti öltözékben kívánt megjelenni, férje ellenben „Fauszt" jelmezét választá. Férjét e jelmezben látva, oly szépnek, oly nemesnek tilt föl előtte, mint eddig soha. De midőn férje őt gyengéd- megcsókolva tavozott, székre rogyott, mélyen sóhajva a gondolatra, hogy szerelme iránt való bizalma féltékenységre változott.

— Még ez este imit fogok neki, monda magában. Tudatni fogom vele gyantam és a lelki kint, mely azóta gyötör, mióta gyermekem emittést tett a nevelőnői sétéiről. Kerni fogom, maradjon hű hozzam, és szabadljon meg ez alattomso nő halójából.

Ezzel szobájába ment és az íróasztalhoz ült. Alig irt egy-két sort, midőn az asztal fiók- jából egy level sarkát látta meg. Gyorsan ki- vette a levelét és a következő sorokat olvasta belőle:

„Leghűségesebb kedvesem! Anyira kér- tél, hogy semmi akadályt se tekintve, teljesi- tem akaratomat. A holnap esti táncvigalomban én is részt veszek és pedig „Margareta" jel- mezben és azokkal a gyémánt ékszerekkel le- szek diszítve, melyeket te ajándékoztál nekem. Miután „Ő" ezeket nem látta, nem is gyanit- hat semmit; nagyobb elővigyázatul nem fogom magamat lealcazni. Higgy a te örök hű

Flórának."

Koháriné izgatottságában e levelet össze- gyűrtve székebe hátra hanyatlott, arczát sötét pir borítá és szeméből a bosszuállás szikrája villámolt. A levelet keblébe rejtve morgoma:

— Hat idáig jutottunk? Végre kezemben van vétkének és háladatlanságának bizonyága.

El fog távozni! El kell távozni! Az ékszerket, melyeket neki adott, az én pénzemből vette. Vajjon tudja e ama nő, hogy nincs neki egy garasa se, a min kenyeret vehetne, annál kevésbé gyémántokat; és ha ezt tudná, akkor is az ő „örökre hű Flórája” maradna? Majd meglátjuk!

Eme szavak után fölkelt és lement az elfogadó terembe.

Hálát adott Istennek, hogy férje még nem volt jelen. Érezte, mily erőltlen lenne őt üdvözölni, a nélkül, hogy szíve haragját el ne árulná. Először örült életében, hogy nem látta szép arcát.

A vendégek egymásután érkeztek. Mindenki bamutalát fejezte ki Kohariné szépségén és báján. De senki sem tudta, hogy a pirt arczára rettentő szívfájdalma kergeti és hogy szemének fénye nem az öröm kisugárzása.

Az ünnepély már javában folyt, de még nem látta a nőt, kit szemével untalan keresett.

Végre Margareta szép jelmezében, gazdagon ékszerekkel díszítve, oly alarcban, mely alig fedte szép arcát, megjelent ama nő, ki férje szívért rabolta el tőle. Egy férfi hajolt hozzá, kiben a gyötört nő gyermekei atyjára ismert.

E percztől fogva nem téveszté el őket szem elől és minden látta, hogy a teremből a kertbe távoznak, ő is követte. A fak árnyába húzódott, míg látta, hogy am azok megálltak. Vad szőlőkkel befutott fal mögé rejtőzött és hallgatta azok halk suttogását.

— Ah! mint szeretlek szép Flórá! — mondá a férj, a nevelőnő karjaiba zárva és szép arcát tüzös csókokkal halmozta.

A szegény hallgatózó arcát kezébe rejtette, halkán, de még is elég hallhatóan sóhajtott.

— Hallga, mi volt ez? — mondó a nő ijedve, közelebb simulva szeretőjéhez.

Nem volt ez egyebb egy föllezzent madárnál, vagy zőrey a bozótban. Ne félj semmitől kedvesem, e magányos helyen teljes biztonságban vagyunk — felelé a férj.

— De nőd?

— Ő a vendégeket látja el és nem éri távollétemet, mondá a férj, aztán tovább folytatta:

— Oh mint örültök hű Flórá, hogy kérésnek engedve, ez estét nekem szentelted. Ha nem vagy közelemben, az idő ömölsúlyként nehezedik reám. Ma alkonyatkor is, mily sóvárogva óhajtottam bájost arcodat látni. Oh, szerelmes szerelmes Flórá, mily zord irányunkba a sors, hogy ily elválva kell lennünk.

Midőn eme szavak után hozzáhajolt, hogy szép arcát közelebb láthassa, egy alak tűnt föl előtte, melynek láttára szíve jéggé dermedt.

Ez alak Margit volt, ki bűvhelyéből előlépve, féltékenységtől szikrázó szemeket vetve rájuk, mondá:

— A legcsekélyebb ok sincs arra, hogy elválva legyetek. A világ elég téged. Hallottam, miként magaddal szerelmet e nőnek. Távozz és vidd el magaddal! Remélem, e percztől fogva nem foglak látni. Csak azt kívánom, hogy boldog óráidban ő is olyan hitványan mutatkozzék irányodban, mint te irányomban!

A nélkül, hogy férjét, ki önkívületében, még mindig karjában tartá Flórá, egy tekintetre is méltatna volna büszkén távozott.

Neje hidegsége fölébresztette Koharit álomból. Utána rohant, kezét magradta, tédre borult előtte.

— Margit! könyörgöm, hallgass meg! mondá mint egy önkívületben. Ártatlanabb vagyok, mint hiszed. Balga voltam, nem egyéb, esküszöm! Boesass meg és legytünk cenzul is azok egymás iránt, kik eddig voltunk!

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara évi jelentése.

(Folytatás.)

Közlekedési ügy.

Vasut. A közlekedési intézmények mai alakjukban oly szerves kapcsolatban vannak ma a földműveléssel, iparral és kereskedelemmel,

hogy azoknak minden változása, alakulása azonnal és közvetlenül hat emezekre. Azért is a kamara kiváló kötelességnek tartja, a közlekedési intézményeket különös figyelmé tárgyává tenni, az e téren mutatkozó jelenségeket a azoknak az általa képviselt közgazdasági ágakra való hatását tanulmányozni s a hátrányos befolyások elhárítására közelebbit.

A jelentésünk tárgyát képező évrnek a közlekedési ügyek terén egyik kimagasló, monumentális eseménye a budapesti vasut államosítása. Most már bizalommal nézzünk a jövő elé, hogy ezen vasuton immár a közönség jogosult igényei későbbesen fognak figyelembe vetetni, mint egy, minél nagyobb tüzlet haszonra törekvő, magántársulattól várható volt. Az államosításhoz fűzött reményeink egyikül szabadon itt azt felemlítünk, hogy e vasuton is mielőbb a magyar államvasutak egyéb vonalain érvényes áruzállítási díjszabás fog életbe lépni.

Nagyméltóságodnak egy másik s az összes kulturálmok által méltán megirigyelt nagy alkotása, a vonalszakasz-díjszabás, kamarai kerületünkre is jótékony kihatással volt. A budapest-pécsi vasuton s az alföld-fiumei vasutnak eszék-villányi részén a személy-forgalom a mult-hoz képest rohamos lendületet nyert s összekötésünk az ország fővörösával érintés módjára élénkült. De épen azon körülmény folytán most hatványozott mérvben éreztük a kamarai kerületnek egy jelentékeny részét, de különösen Pécs városát érintő móhács-pécsi és pécs-barcsi vasutak maximális tarifáinak súlyát. Felünk s egyes jelenségeit már is látjuk annak, hogy oly vidéki város, melycsak a fővörösrel s az ezen irányban egy bizonyos szűk határig terjedő vidékkel közlekedhetik a zónatarifa mellett, az őt érintő egyéb vonalokon pedig összehasonlíthatanul magas viteldíjak mellett közlekedhetik, a vonalszakasz díjszabással talán többet vesz, mint nyern. A vidéki városok fejlődésének egyik főfeltétele, hogy azoknak vidékük legyen vagyis hogy a közlekedés a város és vidék közt gyorsra, és olcsóvá tétessék. A mi a zónatarifa folytán gazdasági életünkben alsorbealtatik a fővörös által, kell hogy vidékünk által pótolassék, hogy városunk egyik vidéki centrummá tétessék, a mi pedig ma Bares és Móhács felé a mondott vonalokon érvényben levő szállítási díjtelek mellett lehetetlen. E tekintetben csak e vasutaknak államosítása segíthetne rajtunk, mely államosítás állami érdekekből is kívánatos.

A pécs-barcsi vasut 1889-ben az 1888-hoz képest, a vasuti forgalom nem nagyon kedvező üzleti év ellenére, 15132 forint, a móhács-pécsi vasut pedig 385302 forint magasabb bevételt ért el, a mi az általunk óhajtott államosításra nagyon biztató jelenségek tekinthető.

A Dunának Baja és Báltászek közt való áthidalása mily égető szükség, bizonyítja a közvéleménynek úgy a sajtóban, a kamarákban s kereskedelmi testületekben való immár elkecsere-dett nyilatkozása. Van az országunk egy 500 klm. hosszú vasuti vonala, mely az Adriától egyetlen kikötőnkől kiindulva, Zagrab, Zakany, Dombóvár érintve, a báltászeki legelőn végződik. 14 év óta még csak azt sem érthettük el, hogy e vonal 13 kilométerrel meghosszabbítva legalább a Dunáig kiépítettét volna. Megengedjünk, hogy ez ellen forgalompolitikai érvek szóljanak, azt azonban határozottan tagadjuk, hogy az áthidalás a fővárosi malom-iparosok s a fővárosi érdekeknek hátrányára lenne. A fővárosi malomok listje m. mázsáukint ma 1 fnt 15 krért szállítatik Fiuméba. Ezen szállítási költség azonban a mondott kiépítés után a dunai vízi út felhasználásával 93 krra redukálódnék. Az sem áll, hogy a gabona Budapest kikötésével és földközvetlenül menne Fiume felé, mert először is pl. az alföldi gabona mint nyers termény nem bírja el egy a szállítási költséget, mut a list, aztán meg az alföld s különösen a volt Bácsag megyéknek már eddigelő is rövidebb utak állottak rendelkezésére, mint a szóban álló lenne; ezen utak: a Száva Sziszekig s onnan vasut Fiuméig, a Duna és Dráva Baresig s onnan vasut Fiuméig, végül a Duna (a Ferenczcsatorna felhasználásával) Móhácsig s onnan vasut Fiuméig. Ezen kedvezőbb közlekedési összeköttetés sem volt eddigelő sem a fővárosi malomipar, sem pedig magára a fővárosra legcsekélyebb mérvben is észrevehető hátrányos befolyással. Tény az, hogy a baja-báltászeki összeköttetéssel a dunautli gazdag borvidék-

nek, szén- és kőbányaszatnak az alföldön és Bácsag megyében egy jelentékeny gazdasági piac nyitnának meg s a kamarai kerületnek gabona- és terménykereskedelme ismét régi jelentőségére emeltnék. Egy pillantás a térképre meggyőző minket arról, hogy a baja-báltászeki áthidalással a legrovidebb összeköttetés létesíttetnék egyrészt Horvátország, Krajna, Karintia, Tirol, Stajeroszrag és Erdély, másrészt pedig Galiczia, eszakkeleti részé közt, a mi nemcsak nemzetgazdasági, hanem hadászati szempontól is kiválóan figyelemre méltó. Itt megjegyezzük még, hogy az áthidalás esetében a duna-drávi vasut a Bajától eszak-kelet és dél-kelet felé tervezett helyi érdekű vasutakban újabb tápcsatornákat nyerne.

A budapest-pécsi vasuton az év folyamában életbe léptetett menetrend az itteni közönség teljes megelégedésére állapított meg s csak azon kívánságnak van még, hogy a Pécs és Budapest közt közlekedő vonatok legalább egyiküké megnövekedésére fokoztassák; legszívesebben vennők pedig, ha a folyó év nyarán létesíttetni szándékolt gyorsvonattal per Dombóvár gyorsvonatu összeköttetést nyernék.

A cs. és kir. déli vaspálya-társaság 1890-ik évi október 1-én mezei-, erdő-, vasútépítő- és bányamunkások szállítást illetőleg életbe léptetett kedvezményes díjszabás kamarai kerületükön a mondott munkaszabályokban meglehetősen fogalmat idéztek elő.

Egy vasuti menetjegy-irodának Pécsen való föllállítására Pécs és vidékének közönsége méltán igényt tart s az itt kétésgkívül nagyobb eredményeket mutathatna föl, mint akárhány más helyen már föllállított ilyen iroda.

A pécsi indobáz és pályaudvar kiépítése, kibővítésének szüksége napról-napra égetőbb lesz. A pécsi indobáz a pécs-barcsi vasutal, tehát akkor építetett, midőn városunknak csak Bares felé volt közzvetlen összeköttetése, de ezen indobáz már akkor sem felelt meg a város igényeinek, azonban az ezen vasut építésénél követett közismert gazdálkodási és egyoldalú takarékosági elvek kéréletlenül alkalmazása mellett Pécsnek meg kellett elegendni az indobázal. Taplálunk magunkban a reményt, hogy előbb utóbb mégis csak megtörténik a szükséges kiépítés. Azóta kiépült a móhács-tiszóghyi vasut Pécsig s a budapest-pécsi vasut s az indobáz még mindig megmaradt a 18 □ m. nagyságú I. oszt. 30 □ m. nagyságú II. oszt. s egy ronda csapszékéből álló III. oszt. „várostermekkel“ (!) A jegyek váltására és podgyász földadására egy körülbelül 3 méter szélességű folyósónak 10—15 embe: ferősségű része szolgál. Az árupályaudvar hasonlóan szomorú képet nyújt. Hely szűke miatt az érkező árukat alig lehet elhelyezni. Az elszállítandó árukat a félnek az atadásig sokszor valamely szomszédos telekre kell elhelyezni, vagyonok elhelyezésére egy szomszédos iparvágány vétetik igénybe. A speditőrök kocsijai alig fordulhatnak meg. . . De nem folytatjuk tovább; mindez látni kell. S ilyen indobáz, ilyen pályaudvar van egy ma már 30,000 lakossal bíró városnak!

Az újabb időkben következő, a kamarai kerületet érdeklő vonatokra adott vasuti előmunkálati engedély:

Lelle—Kaposvár,
Kaposvár Bares,
Kaposvár, per Eányig Bolgárdi, — Kelenföldig.

Kaposvár—Bieske,
Fonyód—Kaposvár,
Szolagygyháza—Dunaföldvár,
Pincehely—Felső-Iregh,
Veszprém—Dombóvár,
Mihályjác per Harkány—Siklós—B—Szt.—Lőrincz,

Szegárd—Baranyavár,
Móhács, per Báltászek—Szegárd.

Az ezen vonalak kiépítése érdekében eddigelő megindított mozgalmak mérve és eredményeiből következtetve, azt hisszük, hogy egy-kettőt kivéve, a megindított mozgalmak még csak a komoly mozgalom stádiumáig sem fognak jutni.

Hajózás. A Dunának és Drávanak a kamarai kerületet érintő részében a forgalom a gőzhajózási áru- és személyszállításban az előző évhez képest jelentékenyen csökken. Ugy a vasuti, mint a gőzhajózási szállításhoz a kama-

rai kerületben levő egyes állomások szerinti forgalma statisztikai adatok s az abból vonható következtetések közlését 5-öd évi jelentésünknek tartjuk fön.

A Mohács község és mohácsi sziget közti közlekedéssel engedélyezett gőzkomp még nem letesített. Nagyon kívánatos, miszerint e vállalat anélkül is föntarthatassa magát, hogy a mohácsiat, midőn gazdasági dologban kelnek at a Dáun, szállítási díjat fizessenek. A balatoni gőzhajózást a néhány lelkes hazafi áldozatkészsége folytán létrejött balatoni gőzhajózási részvénytársaság, az érdekelt törvényhatóságok s az állam fokozott segélye remélhetőleg csakhamar életerős alpra helyezi.

Somogy megye, mely azelőtt 2000 fittal segélyezte éveinket a balatoni hajózási vállalatot, anélkül, hogy ennek hajója a somogyi partot érintette, most az új társaság kérelmére valószínűleg 1000 fittal megtoldja a segélyt azon feltétel mellett, hogy a társaság hajói a somogyi-parti állomá-

sokon is naponként kikössenek. E czélból a cs. es kir. déli vaspálya társaság is 10.000 fttal segélyezi a vállalatot. A hajók számát a társaság háromra szándékozik emelni. Ilyen közlekedés mellett bizvást remélhető a balatonparti fürdőhelyek felkarolása.

A pósta- és táviránál a kamarai kerületben, a forgalom a mult évben is emelkedett.

A Pósta- és távirai szolgálat ellen semmi panaszuink nincs, sőt dícsérettel kell megemlékeznünk a pécsi pósta- és táviradaigazgatóságról, mely hivatás-körében a közönség jogosult igényei iránt mindenkor a legnagyobb előzékenységet, készséget tanúsítja és ébren őrökdi a felett, hogy kerületének pósta- és távirai szolgálatában semmitéle zavar vagy fenakadás elő ne forduljon.

A postátgygyvel kapcsolatosan meg kell emlekeznünk a postacsomagoknak magánvállalkozók által való szállításáról. Egy bécsi szállító vállalat tavaly Pécsset is alakított egy fiókot,

melynek szállítási közvetítését az itteni kereskedőség csakhamar meglehetősen mérvben igénybe is vette. Ujabbban azonban a pénzügyi közegek minden a pécsi főköntézet czímére érkező szállítmányt jövedéki ellenőrzés czime alatt felbontanak s ezáltal a szállítást nagyon megnehezítik. Tekintve, hogy az ily szállítással nincs meg az a garancia, mint az államilal s hogy pl. az öt kímnos csomagoknál a szállítási költség csak 6 krral olecsobb, úgy véljük, hogy az ilyen szállítási vexatúra egyszerű betiltással volna megszüntetendő.

A pécsi távbeszélő hálózat állomásainak száma ez év folyamában 48-ra emelkedett.

Laptulajdonos:

Felelős szerkesztő:

NAGY FERENCZ

HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

Virágpalánták

udvarok és kertek berendezésére, névleg:

Nyári viola, Phlox, Aster, Balsamina, szegfű, Verbena, árvácska, Zinnia stb.	100 drb	—	frt 50 kr.
Cineraria, Pyrethrum	100	„	1 frt —
Lobelia, Begonia	100	„	1 — 2 frt.
Abutilon, Fuchsía, Skarlet Pelargonium			
általunk választva	12	„	1 frt.
Calceolaria, Vanília, szegfű, Verbena stb.	12	„	— 60 kr.
Gladiolus hagymák	100	„	4 frt.

Kapkatók: Nowotarski A. és fiánál
Pécsett.

A cs. és kir. kiz. szab.

Herczeg Sándor gyárai, Bécs, I., Graben, Bräunerstrasse 6.

szállítanak elismert legjobb minőségű

Mosógépeket,

(Strakosch és Pauer szabadalmozott)

facsarógépeket,

ruha-mángolókat,

vasalógépeket

sat.

Csatorna-zárakat

önmozgásu,

legjobb védelem

áradás ellen,

patkányokellen,

csatorna bűz ellen.

Meidinger-kályhákat

egyszerű és díszes kiállításban.

szabályozható

töltő-kályhákat,

Caloriférest,

központi fűtések,

szellőztető készülékeket.

Eladás jótállás mellett. — Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Ki a zöldbe!

A legkellemebb

kirándulási hely

bányatelepen

Gebhardt István

csinosan berendezett

kerti helyisége

az

1000 éves

gesztenyefához.

Jó pince!

Kitünő konyha.

Legszebb séta!

Árlejtési hirdetmény.

Az újból építendő vaiszlói

közs. iskola építési s felszerelési munkálatai

f. é. május 4-én délután 3 órakor Vaiszlón az iskolánál árlejtés utján együttesen, vagy külön-külön kiadatni fognak. Melyre a vállalkozni szándékozók meghívatnak. A tervezet az iskolaszéki elnöknel mindenkor megtekinthető.

Vaiszló, 1890. ápril 10.

Kis Simon József,
bíró.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek fel
kiadóhivatalunkban.

Arverési hirdmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. törvények 102-ik § a értelmében ezenel közlirre teszi, hogy a pécsi kir. járásbíró-ság 1056/90. számú végzése által Donner József végrehajtó javára Schön Mór pécsi lakos ellen 163 forint 32 krajczár tölke s járulékaiból még visszalevő összeg erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság letoglalt és 518 frt 50 kr-ra becsült liszt, lovak, kocsikból álló ingóságok nyilvános arverésen eladotnak.

Mely arverésnek a 2404/1890. sz. kiktűdést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pécsen a Majláth-téren (ujpiacz) leendő eszközésére 1890-ik évi április hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékozóknak ezenel oly megjegyzéssel hivatakn meg, hogy az érintett ingóságok ezen arverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsen, 1890-ik évi április 10. én.

Vitályos Imre,
kir. bírósági végrehajtó.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS.

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemzeve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vagy összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, ahol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megóvjá a betegét a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkotórészeknek a beteg testréseibe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalom'ban erősebb ásványvizek, mint a **selters-gleichenbergi** **tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzés**eknél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbeteg**ek klimatikus gyógyintézeiteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorft**ban a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyek Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navrátil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barócs;** Bécsben: **Dr. Hamberger, Dr. Duschek,** stb. a legjobb eredményre alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmánál.

Mint ivóvíz

práservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb Triest-, Fiume- és hazánkban a **KOLERA** megbetegedés ellen

borral használva a legegészségesebb ital!

ÉDESKUTY L.

Kizárólagos főraktár

cs. és k. és szerb. h. udv. árnány viz-szállítósnál. Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fúszkereskedésben és vendéglőben.

Hirdetés.

F. é. ápril 23-án reggeli 9 órakor az Anna-utca 4-dik sz. alatt földszint fognak bold. Khál József plébános ingóságai, u. m.:

butor, ruha, ezüst, fehérruha és háziszerek

nyilvános uton elárvereztetni.

MENDLIK ÁGOSTON,

végrendeleti végrehajtó.

KÖNIG KÁROLY
villanyos műszaki gyáros
Budapest, V., Gizella-tér 3.
ajánl és készít jutányosan szak-szerű kivitel és több évi kezesség mellett **házi- és szállodai sürgöny távbeszélő** (Telephone) villámhárító berendezéseket, központi villanyos óra felszereléseket, szállít továbbá legolcsóbb árak mellett legújabb szabadalm. Königin-téle **széncsúcsos távbeszélőket** házi használatra és nagyobb távolra. **Villámhárító**-berendezéseket a legjobb rendszer szerint. **Villany-gyógyászati** készülékeket és minden a szakba vágó czikkeket. — **Javitások gyorsan és olcsón** eszközöltetnek. **Képes árjegyzékek és költésjegyzékek** ingyen és bérmentve

Szabadalm.

egyedüli szer, melylyel a poloskák és petéi végképen kiüríthetők. Kapható minden fűszeresnél, gyógyárban stb. Egy üveg ára 20, 40 és 60 kr.

TIRGRAM

Mindenütt kapható Tirgram por balhák, svábbogarok stb. teljes kiűrtására, csakis dobozban 15 és 30 krért.

Főraktár Pécsen: **Lang H. fiánál** (főtér).

Első es. és k. osztr. magy. kiz. szab.

Paçade-festékgyár

Kronsteiner Károly

BÉCS, III., Hauptstrasse 120, saját házában.

Aranyérmekkel kitüntetve.

Szállítja a főhercegi és hercegi gazdaságoknak, cs. és kir. katonai kezelőegységeknek, valamint vasutaknak, ipartelepeknek, bányák- és hámoroknak, építészeti vállalkozók és építészeknek, valamint sok gyárhoz és birtokosnak.

Ezen **Façade-festékek** 1860 óta vannak a kereskedelemben és előszeretettel használatnak bármilyen épületek színezésére s különösen **paloták, villák, templomok, iskolák, nyilvános épületeknél**, valamint a **besző lakhekelyknél** stb.

Ezen festékek 35 különféle mintában, küljü 1' krtól feljebb, mézessel feloldható porforma állapotban szállítotnak és a színek tisztaságát illetőleg **egyenlők az olajfestésnél**.

Mintakártya és használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

FIGYELMEZTETÉS! Mintakártyáiban a festékek és számaikat illetőleg teljesen utánoztotnak, ezért kérem az én szögem és ezimetre különösen ügyelni.